Report on Sustainable Agricultue:

सूचना क्र. ०१

Page No.	
Date	

* महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सूचित करण्यात येते की, आपल्या महाविद्यालयात दि २१/४/२०१७ ला शाश्वत शेती संबंधी कार्यशाळा आयोजीत केली आहे. त्याच्या नियोजना संबंधित सभा उद्या दि ११/४/२०१७ ला मा. प्राचार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात आली आहे. तरी ज्या कर्मचाऱ्यांनी शाश्वत शेती कार्यशाळा मध्ये सहभाग घ्यायचा असेल त्यांनी सभेला उपस्थित रहावे. *

आदेशानुसार

	नाव.	सही
१)	विलास शा. गोंजरे	
२)	विवेक ज्ञा. होले	
३)	सुनिल अं. काळे	
४)	व्ही. आर. भगत	
५)	एस. डी. गावंडे	
६)	आर. टी. ढाकरे	
७)	व्ही. आर. उबाळे	
८)	ए. एल. वाघमारे	
९)	ए. वाय. अली	
10)	पि. एन कांबळे	
11)	के. एम. मुळे	
12)	एम. पी. ढाढरे	
13	आर. डी. डुंगोले	

14) Dr. S. V. Keswani

19) S. D. Ingole

20) Dr. M. N. Iqbal

21) Dr. K. A. Koparkar

22) N. A. Thakare

23) S. M. Daryapurkar

24) S. A. Bokey

25) V. D. Thakare

26) D. G. More

21) ए. डी. आरक

22) एन बी ठाकरे

23) पी एम. ओगले

24) डॉ. श्री. राठोड

25 पी. ओ. इंगोले

26) ~~डि डि~~ - देशमुख

28) डॉ. एम. यु. देशमुख

मा.सु.पा. कला विज्ञान व कै. पां.ठा. वाणिज्य महाविद्यालय मानोरा

द्वारा आयोजित

शाश्वत नैसर्गिक शेती कार्यशाळा

शेतकरी बंधुंनो

आपण स्वतः आपले वाड वडील आणि पुर्वज अनंत काळापासुन शेती व्यवसाय करत आहो. आणि सर्वांना जगविण्याची जबाबदारी घेऊन अन्नदाता म्हणुन कार्य करत आलेलो आहे. आजही अनेक अडचणी आपल्या समोर असुन सुध्दा आपण या व्यवसायामध्ये आहोत. एक काळ असा होता की, शेतकरी खरोखर राजा होता.

परंतु जवळपास 30 वर्षा आधी हरीत क्रांतीच्या नावाखाली आलेल्या हायब्रीड बियाण्याने, रासायनिक खत, किटकनाशक, व तणनाशक यांच्या वापराने सुरुवातीला उत्पन्न वाढलेले दिसले, परंतु सद्यस्थितीत शेतीचा खर्च वरील घटकामुळे वाढलेला आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यावर कर्जबाजारी होण्याची पाळी आलेली आहे व काही शेतकरी आत्महत्येचा पर्याय निवडतांना दिसत आहे. आजही रासायणिक शेतीचे भुत शेतकऱ्याच्या मानगुटीवर इतके पक्के बसले आहे की, शेतकऱ्याची आजही त्यातुन सुटका होत नाही, व बिना रासायणीक खत व फवारणीची शेती होऊ शकते यावर शेतकऱ्याचा विश्वास बसत नाही. मग आजच आपण सावध झालो नाही तर पुढच्या पिढी मध्ये शेती कोण करेल, आपल्या पुढच्या पीढीत सर्वांनाच नोकरी लागणार आहे काय? किंवा व्यवसाय करण्याइतके भांडवल आपल्या जवळ आहे काय? शेतीनेच आपल्या पिढ्या जगविल्या आहे, त्या शेतीची साथ आपण सोडायची काय?

या 30 वर्षात विदेशातील मल्टी नॅशनल कंपन्या, कृषी केंद्राचे मालक हेच फक्त करोडपती होतांना दिसतात. आज अशा उपायाची गरज शेतकऱ्यांना आहे की जी कमी खर्चाची, जास्त उत्पादन देणारी, व हमखास पिकणारी शाश्वत शेतीची, जी उपलब्ध नैसर्गिक साधनांचा वापर करुन करता येईल.

यावार उपाय म्हणुन चर्चेसाठी, व मार्गदर्शनासाठी **श्री. सुभाष शर्मा मु. तिवसा ता. दारव्हा जि. यवतमाळ,** जे स्वतः गेली 20 वर्ष आपल्या शेतात नैसर्गिक साधनांचा वापर करुन, जास्त उत्पादन देणारी शाश्वत शेती करतात यामुळे त्यांनी पर्यावरणाचे संतुलन, रोजगार निर्मीती व समाधानीत आयुष्य निवळ शेतीच्या भरोशावर कसे जगता येईल याचा उत्कृष्ट नमुना तयार केलेला आहे. यामुळे शेतीतील खर्च कमी होऊन नफ्याचे प्रमाण वाढवलेले आहे. त्यांचे एक दिवसीय मार्गदर्शन **दि. 21/04/2017 रोजी** महाविद्यालयाच्या वतीने आपल्या परिसरातील शेतकऱ्यांसाठी आयोजित केलेले आहे. तरी सर्व शेतकऱ्यांनी याचा लाभ घ्यावा. वेळ :- सकाळी 10.30 ते 4.00 वाजेपर्यंत

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष : श्री अरविंदजी इंगोले (अध्यक्ष, ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था, मानोरा)

प्रमुख उपस्थिती : डॉ. व्हि.एम. भाले
अधिष्ठाता (कृषी)
डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ अकोला
: **डॉ. मुरली इंगळे** (उपविभागीय अधिकारी, कृषी, कारंजा)
: **मा.श्री. महादेवरावजी ठाकरे** (सचिव, ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था, मानोरा)

मार्गदर्शक : श्री. सुभाष शर्मा (नैसर्गिक पध्दतीने शास्वत शेती करणारे शेतकरी)

- आयोजक -

प्राचार्य :	शाश्वत शेती कार्यशाळा समिती
मा.सु.पा. महाविद्यालय मानोरा	मा.सु.पा. महाविद्यालय मानोरा

संपर्क : प्रा. संजिव देशमुख मो. 9423610971 प्रा. पंकज राऊत मो. 9423161465

टिप : कृपया शेतकऱ्यांनी या कार्यशाळेस निःशुल्क नोंदणी करुन प्रवेश निश्चित करावा.

मातोश्री सुभद्राबाई पाटील कला,विज्ञान व कै.पांडूरंगजी ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय,मानोरा

*शाश्वत नैसर्गिक शेती कार्यशाळा *

दिनांक : २१/०४/२०१७ वेळ : सकाळी १०.३० ते ४.००

* कार्यक्रम पत्रिका *

स.१०.३० ते ११	नोंदणी
स.११ ते ११.१५	उद्घाटन, स्वागत समारंभ व प्रतिमा पुजन
स.११.१५ ते ११.२५	प्रास्ताविक (१० मि.)
स.११.२५ ते ११.३५	उद्घाटक मार्गदर्शन (१० मि.)
स.११.३५ ते ११.५०	अध्यक्षीय भाषण (१५ मि.)
स.११.५० ते ११.५५	मा.सुभाष शर्मा यांचा परीचय (५ मि.)
प्रथम सत्र	
दु.१२ ते १.३०	मा.सुभाष शर्मा यांचे मार्गदर्शन
दु.१.३० ते २.१५	भोजन अवकाश
दुसरे सत्र	
दु.२.१५ ते ३.३०	मा.सुभाष शर्मा यांचे मार्गदर्शन
दु.३.३० ते ३.४५	ठराविक शेतकऱ्यांचे मनोगत
दु.३.४५ ते ४.००	चर्चा सत्र
दु. ४ वा.	आभार प्रदर्शन

Page No.
Date.

अ.क्रं	शेतकऱ्याचे नाव	गाव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
१	श्री. सुधाकर बैजनाथ पाल्कृतवार	पोहरादेवी	7588501626	[signature]
२	श्री. वसंतकुमार विश्वनाथ हेडा	गव्हा	9527738731	[signature]
३	श्री. प्रदिप राधेश्याम शर्मा	गव्हा	7350232166	[signature]
४	श्री. अशोक बैजनाथ पाल्कृतवार	पोहरादेवी	8275219067	[signature]
५	श्री. अरुण मोतीरामजी बोलेकार	मंगळूरपिर	9767399764	[signature]
६	श्री. संजय विनायकराव भोयर	शेळगाव	7798121818	
७	श्री. उल्लेशराव उध्दवराव लांडे	मंगळूरपिर	7758036010	[signature]
८	श्री. कुलदिप रघुनाथ राउत	सावरगाव (कान्होबा)	9923610581	
९	श्री. मिलिंद पांडुरंग ठाकरे	गव्हा	9421005178	[signature]
१०	श्री. रामराव आमराव तिरकटे	सावरडोह	—	
११	श्री. हरिभाउ सुर्यभान खुळकदे	सावरडोह	—	[signature]
१२	पुंडलीक दादाराव देशमुख	सावरडोह	9527807583	[signature]
१३	ज्ञानेश्वर शांताराम देशमुख	गव्हा	9603477688	D.S.Deshmukh
१४	बाबारावजी जमदार	देवठाणा		
१५	किरण दोविलाल ठाकरे	चांदई	8888946078	[signature]
१६	विनोद विठ्ठलराव पाटील	विठोली	8975164583	[signature]
१७	चेनलिंग रामजी नायक	देवठाणा	9422959213	[signature]
१८	गोपाळ पुरुषोत्तम देशमुख	गव्हा	9423610507	[signature]
१९	रामराव श्रीराम पवार	शेलोती	8554906614	[signature]
२०	देवराव भोजाराम इंगोले	आरपा	9130648785	[signature]
२१	प्रभाकरराव देशमुख	गव्हा	9423610971	[signature]
२२	रहेमान खाँ मन्नुर खाँ	सावरडोह	8552832441	R.M.K
२३	केशव बळीराम पाटील	विठोली	8308171216	[signature]
२४	शुभम तुळशीराम नायक	विठोली	9527240392	[signature]
२५	पुरुषोत्तम परसराम कुलमुडे	शिवनी बु.	9158767368	[signature]
२६	यशवंत विनायक तुळशीराम	शिवनी	9665997183	[signature]
२७	राहुल गुलाबराव मगर	शेलोती	9657082408	[signature]

अ.क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	गाव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
२८	श्री. गजानन काळूभाजी इंगोले	शिरसोली	8805878890	[signature]
२९	किशोर सुखदेवराव मनवर	पिंपळगाव	9922627422	[signature]
30	श्री. अमित शशिखरराव राउत	सोमठाणा	9049587989	[signature]
३१	श्री बबन रामकृष्ण हांडे	आलेगाव बु.	9637444256	ब.रा.हां.
32	श्री उमेश गोविंदराव हातमले	शिवणी बु.	8805730142	[signature]
33	श्री गजानन ज्ञानेश्वर गायकवाड	सावरखेड	8550943961	ग.ज्ञा.गायक
३४	श्री शरद माधवराव ठाकरे	गवा	9763614101	[signature]
३५	श्री संतोष श्रीनिवास भोयर	सावरखेड	7057487884	[signature]
३६	श्री मधुकर श्रीराम भोयर	गवा	9623045749	[signature]
३७	श्री नारायण कुंडलिक डहाणे	शुंडी	9923239026	[signature]
३८	श्री अशोक तुकाराम गावंडे	कालोगाव	8378064678	[signature]
३९	श्री महेश एकनाथ भोयर	आलेगाव बु.	9881344837	[signature]
४०	श्री जगदिश गोविंदराव देशमुख	गवा	8805671152	[signature]
४१	श्री रविंद्र देविदास धानोरकर	आमोला	9765165037	[signature]
४२	श्री उमेश शालिग्राम भांगे	आमोले	7875719649	[signature]
४३	श्री वासुदेव नारायणराव भोयर	कालोगाव बु.	9765011368	[signature]
४४	श्री धर्मराज माणिकराव भोयर	सावरखेड	8806290950	[signature]
४५	श्री सुरेश वसंतराव देशमुख	गवा	9421836843	प्र.व.देश
४६	श्री विजय प्रभाकर देशमुख	गवा	9420185415	[signature]
४७	श्री विवेक चंद्रकांत देशमुख	गवा	9423611030	[signature]
४८	श्री नितिन प्रभाकर देशमुख	गवा	9423611030	[signature]
४९	चंद्रकांत मुरलीधरराव देशमुख	गवा	9881343515	[signature]
५०	पुंडलिकराव रामाजी	गवा	9421793627	KRP
५१	विनायकजी भोयर	सावरखेड	9527976402	[signature]
५२	प्रमोद चव्हाण	देवगाव	9423111287	[signature]
५३	प्रकाश हिंमतसिंग राठोड	जळगाव बु.	8007324525	[signature]
५४	नितीन देशमुख	डोरखेडा	9527945083	[signature]
५५	मनोहर परशराम भोयर	सावरखेड	9763648994	[signature]

अ.क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	गाव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
५६	श्री गजानन दे. [illegible]	आरपा	7768868631	[signature]
५७	" प्रल्हाद [illegible] राठोड	वीचनगा	7768868631	[signature]
५८	" श्रीहरीत वामनराव [illegible]	साबवडीत	7776096002	
५९	" हनुमान महादेवराव [illegible]	साबवडीत	7798975518	[signature]
६०	" अतुल रमेश तुकमापुरे	शिवरा बु।	9881786303	हनुमान [illegible] [signature]
६१	" दिलीप [illegible] तुकमापुरे	शिवरा बु	9881786303	R.P. [signature]
६२	" अमित दिलीपराव तुकमापुरे	—	9422804394	
६३	वैजनाथ पिंपळकर	ओला	9763039777	[signature]
६४	वैजनाथ बाबुराव [illegible]	ओला	9921595435	[signature]
→ ६५	ज्ञानेश्वर नारायण पवार	ओला	7775975652	[signature]
६६	चंद्रन ज्ञानेश्वर [illegible]	[illegible]	8888622665	[signature]
६७	अनिल महादेवराव सिरसाट	[illegible]	9423374662	[signature]
६८	गजानन बाबुराव राठोड	[illegible]	9860319778	[signature]
६९	[illegible] नामदेवराव लोखंडे	सोनगाव	8975951295	K.N. Lokhande
७०	दिनेश [illegible] मोरे	ओला	9881343243	[signature]
७१	संजय शिवराम ठाकरे	[illegible]	9967297743	[signature]
७२	[illegible] [illegible]	[illegible] (ता. देगलूर)	9552915700	[signature]
७३	[illegible] पाटील			[signature]
७४	देविदास [illegible]	[illegible]	9923536516	[signature]
७५	दिलीप दे. [illegible]	[illegible]	9423536516	[signature]
७६	[illegible] भिकाजी [illegible]	[illegible]	6688896892	[signature]
७७	रवी [illegible]	धानोरा	9765165037	[signature]
७८	[illegible] [illegible]	धानोरा	7875719643	
७९	[illegible] [illegible]	[illegible]	9421726200	[signature]
८०	[illegible] राजभार	[illegible]	8975167031	[signature]
८१	[illegible] [illegible]	[illegible]	9881958472	[signature]
८२	देवकुमार पाटील	[illegible]	8552874037	[signature]
८३	[illegible] [illegible]	पोहरादेवी	9657473110	[signature]

अ.क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	गाव	मोबाईल क्रमांक	स्वाक्षरी
८४	श्री. गोपाळराव इंगोले	[illegible]	8975217254	[signature]
८५	-"- पुरुषोत्तम शं. इंगोले	-"-	9049359495	[signature]
८६	-"- विठ्ठल रा. इंगोले	-"-	8805878735	[signature]
८७	गणेश कुऱ्हाडे	कोंढाळी	9604315471	[signature]
८८	अमोल पाटील	निंभोरा	8888914064[illegible]	[signature]
८९	शिवाजीराव जगताप	चांदोद	—	[signature]
९०	दिलीप तुरकमारे	टिवटा	9881955572	[signature]
९१	गजानन कवडवार	चिचाळा	9765308472	[signature]
९२	गोपाळ संभाजीराव देशमुख	गवळा	9421794519	[signature]
९३	गणेश सुधाकर देशमुख	गवळा	9604618604	[signature]
९४	राजेंद्र नामदेव कोल्हे	[illegible]	9595086692	
९५				
९६				
९७				
९८				
९९				
१००				
१०१				
१०२				
१०३				
१०४				
१०५				
१०६				
१०७				
१०८				
१०९				
११०				
१११				

मातोश्री सुभद्राबाई पाटील कला, विज्ञान व कै.पांडुरंगजी ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय, मानोरा जि.वाशिम

विस्तार शिक्षण समिती

व्दारा

“शाश्वत नैसर्गिक शेती”

एक निरंतर कार्यक्रम...

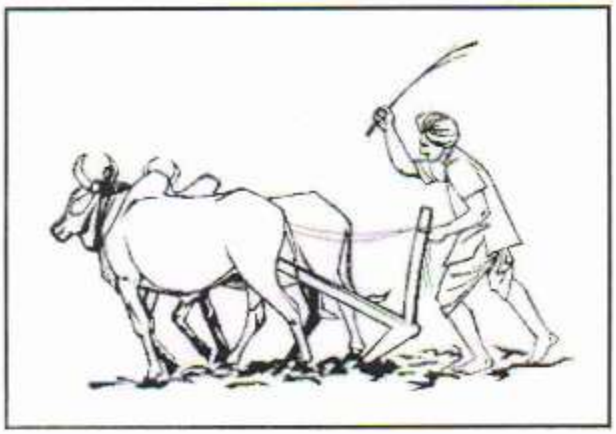

" शुध्द बीजापोटी, फळ रसाळ गोमटी..."

प्रास्ताविक

महाविद्यालयीन स्तरावर शैक्षणिक सत्र २०१६-१७ मध्ये शेतीवर विद्यार्थ्यांसोबत चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. या चर्चासत्रात विद्यार्थ्यांनी कमी खर्चाच्या व शाश्वत शेतीबद्दल जाणून घेण्याची ईच्छा व्यक्त केली. मा.प्राचार्यांनी हा उद्देश समोर ठेवून, विस्तार शिक्षण समितीला शाश्वत शेतीबद्दल विद्यार्थ्यांसाठी कार्यक्रम राबविण्याचे सांगितले.

या अंतर्गत मा.सुभाषजी शर्मा मु.तिवसा ता.दारव्हा जि.यवतमाळ यांच्या नैसर्गिक शेतीला भेटी व महाविद्यालयीन स्तरावर विद्यार्थी व शेतकरी यांच्यासाठी कार्यशाळा आयोजन करावयाचे ठरविले.

त्यानुसार दिनांक ०१/०१/२०१७ ला पहिली भेट व दुसरी भेट दिनांक २४/०२/२०१७ ला मा.सुभाषजी शर्मा यांच्या शेताला देण्यात आली.

दिनांक २१/०४/२०१७ ला शेतकरी व विद्यार्थ्यांसाठी शाश्वत नैसर्गिक शेतीवर कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले.

मा.सुभाषजी शर्मा यांच्या नैसर्गिक शेतीला दिनांक ०१/०१/२०१७ ला

पहिली भेट

या भेटीदरम्यान मा.सुभाषजी शर्मा यांनी पर्यावरणातील घटकांचा परस्पर सहसंबंध समजावून सांगितला. झाडे, पक्षी, मधमाशा यांचा नैसर्गिक शेतीमध्ये कसा सहभाग असतो याबाबत पटवून दिले.

गाईच्या शेणापासून व गोमूत्रापासून गो-संजीवक खत कसे तयार करायचे व कसे वापर करायचे हे सांगितले, तसेच त्याचे फायदे समजावून सांगितले, तसेच शेणखत, धरणाचा गाळ,यांचा वापर करून अलौकीक खत तयार करण्याची पध्दत प्रत्यक्ष करून दाखविली.

निलगाय व रानडुक्कर यांच्यापासून शेतीचे संरक्षण करण्यासाठी त्यांनी कुत्र्यांना प्रशिक्षित करून स्वत:च्या १७ एकर शेतीचे योग्य पध्दतीने संरक्षण केलेले पाहण्यास मिळाले.

मा.शर्माजींच्या शेतात एकूण ६ गड्यांचा परिवार शेतातच वास्तव्य करतात. या अंतर्गत शर्माजींचे त्यांच्या गड्यांसोबत असणारे मधूर संबंध विद्यार्थी व शेतकरी यांना पहावयास मिळाले व मानवीय सबंधावर शर्माजींनी केलेले काम विद्यार्थ्यांना आकलीत करता आले.

या भेटीदरम्यान शर्माजींच्या शेतात गावरानी टमाटे, वांगे, सांभार, तूर, हरभरा इत्यादी पिके होती. शिवार फेरीदरम्यान शर्माजींनी पूर्व-पश्चिम दिशेस लागवड केलेली वृक्ष दाखविली व त्याचे महत्व समजावून सांगितले.

मा.सुभाषजी शर्मा यांनी शेतीबाबत सखोल माहिती जाणून घेण्यासाठी विद्यार्थी व शेतकऱ्यांना दुसऱ्या भेटीसाठी आमंत्रण दिले.

पहिल्या भेटीस खालील विद्यार्थी, शेतकरी व प्राध्यापक उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	कॉलेजचे नाव
१)	प्रा.पंकज राऊत	मा.सु.पा.महाविद्यालय,मानोरा
२)	प्रा.एम.पी.ठाकरे	मा.सु.पा.महाविद्यालय,मानोरा
३)	तेजस गावंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
४)	वैभव पेटकर	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
५)	प्रज्वल देशमुख	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
६)	विशाल राठोड	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
७)	लोकेश पवार	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
८)	अंकित जामनिक	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
९)	सौरव गावंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१०)	सुतिक्ष्ण धोटे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
११)	अनिरूध्द बियाणी	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१२)	माधव गोदमले	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१३)	यश लोखंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१४)	अनिकेत चिपडे	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
१५)	जय इंगोले	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
१६)	कृष्णा खापरे	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
१७)	ओमराज धारपवार	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
१८)	आकाश खापरे	वर्ग ११ वा (कला)
१९)	कुलदिप ठाकरे	बि.कॉम.व्दितीय वर्ष
२०)	चंदनकार	बि.कॉम.व्दितीय वर्ष

मा.सुभाषजी शर्मा यांच्या नैसर्गिक शेतीला दिनांक २४/०२/२०१७ ला

दुसरी भेट

दुसऱ्या भेटी दरम्यान शर्माजींनी कंटूर पध्दतीने लावलेला हरभरा, सांभार पिकाचे उत्पादन दुप्पटीने कसे मिळविता येईल ते प्रत्यक्ष दाखविले, व जवळपास या पध्दतीने ४०% ओलीताच्या पाण्याची बचत होते हे सांगितले.

तसेच कमी श्रमात जास्त काम कसे करता येईल याचे विश्लेषण करून सांगितले, त्यांनी स्वत: विकसित केलेल्या अवजाराने बाळनिंदण केल्याने जवळपास ८०% निंदणाचा खर्च वाचतो.

शेतातील जलसंधारणासाठी ग्रीड लॉकींग, कंटूर फार्मिंग, ८० फुट लॉकींग ड्रेंज या पध्दती समजावून सांगितल्या. याव्दारे शेतातील विहीरीची पाण्याची पातळी भरपूर प्रमाणात वाढलेली आम्हांला पाहण्यास मिळाली.

या भेटी दरम्यान शर्माजींनी पक्षाव्दारे कीट प्रतिबंध कसे करता येईल हे समजावून सांगितले.

पिक, भाजीपाला, लागवडीच्या तारखांचे व्यवस्थित नियोजन केल्यास त्यांच्यावर रोग येणार नाहीत व मार्केटमध्ये त्यांना योग्य भाव मिळेल याबद्दल मार्गदर्शन केले.

दुसऱ्या भेटीस खालील विद्यार्थी, शेतकरी व प्राध्यापक उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	कॉलेजचे नाव
१)	प्रा.पंकज राऊत	मा.सु.पा.महाविद्यालय,मानोरा
२)	प्रा.एस्.पी.देशमुख	मा.सु.पा.महाविद्यालय,मानोरा
३)	श्री.नितीन रोकडे	मा.सु.पा.महाविद्यालय,मानोरा
४)	श्री.नारायण ठाकरे	शेतकरी
५)	श्री.राजु रा.खुपसे	शेतकरी
६)	श्री.नितीन खुपसे	शेतकरी
७)	तेजस गावंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
८)	वैभव पेटकर	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
९)	प्रज्वल देशमुख	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१०)	विशाल राठोड	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
११)	लोकेश पवार	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१२)	अंकित जामनिक	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१३)	सौरव गावंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१४)	सुतिक्ष्ण धोटे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१५)	अनिरूध्द बियाणी	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१६)	माधव गोदमले	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१७)	यश लोखंडे	वर्ग ११ वा (विज्ञान)
१८)	अनिकेत चिपडे	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
१९)	जय इंगोले	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
२०)	कृष्णा खापरे	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
२१)	ओमराज धारपवार	वर्ग १२ वा (विज्ञान)
२२)	आकाश खापरे	वर्ग ११ वा (कला)
२३)	कुलदिप ठाकरे	बि.कॉम.व्दितीय वर्ष
२४)	चंदनकार	बि.कॉम.व्दितीय वर्ष

"शाश्वत नैसर्गिक शेती कार्यशाळा"

महाविद्यालयाने सामाजिक बांधिलकी जोपासतांना परिसरातील शेतकऱ्यांसाठी व विद्यार्थ्यांसाठी दिनांक २१/०४/२०१७ रोजी महाविद्यालयात, मा.सुभाषजी शर्मा यांची **"शाश्वत नैसर्गिक शेती "** या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन केले.

या कार्यशाळेस परिसरातील जवळपास १०० शेतकरी उपस्थित होते. या कार्यशाळेत सुरूवातीला परिसरातील उत्कृष्ट पध्दतीने शेती करणाऱ्या शेतकऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला. त्यानंतर मा.सुभाषजी शर्मा यांनी बोर्ड व मार्करचा वापर करून ग्रीड लॉकींग, कंटूर फार्मिंग, ८० फुट लॉकींग ड्रेंज या पध्दती समजावून सांगितल्या, शेतकऱ्यांना शेतातील पाण्याचे व्यवस्थापन कसे करावे याबाबत मार्गदर्शन केले.

नैसर्गिक शेती करतांना गावरान बियाचे महत्व समजावून सांगितले, बियाण्याची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी मधमाशांचे महत्व पटवून दिले. पक्षी हे निसर्गतः कीट प्रतिबंधक म्हणून कसे काम करतात हे समजावून सांगितले.

स्वत:च्या शेतात एकरी २० क्विंटल तूरीचे पीक घेण्याचे मॉडेल शेतकऱ्यांना समजावून सांगितले. जास्त उत्पादन घेतांना हिरवळीच्या खताचा वापर करून जमीनीचे पोषण व संरक्षण निसर्गतः कसे करता येईल याबद्दल मार्गदर्शन केले.

शाश्वत नैसर्गिक शेतीने शेतकरी संपन्न होईल - शर्मा

मानोरा/ तालुका प्रतिनिधी

हजारो वर्षापासुन या पृथ्वीवर शेतकरी शेती करतो आहे प्राचिन काळातील शेतकरी नैसर्गिक शेती करायचा तरीही फायद्यात होता. रासायनीक पध्दतीने शेती करण्यास सुरूवात झाल्या पासुन शेती व्यवसायात अनेक अडचणी आल्या. आजही शाश्वत व नैसर्गिक शेती फायद्याची आहे त्यातुनच शेतकरी संपन्न होईल असे प्रतिपादन नैसर्गिक पध्दतीने शाश्वत शेती करणारे शेतकरी सुभाष शर्मा यांनी केले.

मासुपा महाविद्यालयात नैसर्गिक शाश्वत शेती कार्यशाळा दि.२१ एप्रिल २०१७ रोजी आयोजीत करण्यात आली होती. या कार्यशाळेत प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून शर्मा बोलत होते या कार्यशाळेचे उद्घाटन व प्रथम सत्र कार्यशाळा संस्थेचे सचिव महादेव ठाकरे, पोहरादेवी येथील प्रगतीशिल शेतकरी सुधाकर पालकृतवार गुरूजी, मंगरूळपीर येथील शेतकरी उन्मेश लांडे, बाबाराव जामदार देवठाणा, वानखडे, कालापाड, प्राचार्य डॉ.एन.एस.ठाकरे उपस्थित होते. प्रथम मान्यवरांच्या हस्ते कर्मयोगी गाडगेबाबा यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून अभिवादन करण्यात आले.

प्रास्ताविक भाषण प्राचार्य डॉ.ठाकरे यांनी करून कार्यशाळेचा हेतू विशद केला. आपल्या प्रमुख मार्गदर्शनात सुभाष शर्मा म्हणाले की, ४०० कोटी वर्षाचा इतिहास शेतीचा आहे. निसर्गात पाणी, माती, वनस्पती, प्राणवायु तयार झाला अलीकडच्या काळात विज्ञानाने प्रगती करून विज्ञानाचा चुकीच्या पध्दतीने वापर मानवाने केला. त्यामुळे अनेक समस्या उद्भवल्या कमी वेळात, कमी श्रमात जास्त उत्पादन कसे मिळवता येईल यासाठी माणुस धडपडत आहे. यावेळी वानखडे, पालकृतवार यांनीही मनोगत व्यक्त केले. महाविद्यालयाच्या वतीने शेतकऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला. संचालन प्रा.एस.पी.देशमुख यांनी केले कार्यशाळेला परिसरातील बहुसंख्य शेतकरी उपस्थित होते.

Principal
M. S. P. Arts, Sci. & K. P. T. Comm.
College, Monora Dist. Washim

Workshop on Malnutrition:

* द्वितीय सत्र *

दुपारी २.०० ते ३.३० वा. – व्याख्यान

विषय – कुपोषण व आहार उपचार

व्याख्याते – डॉ.लिना चितलांगे

प्राचार्य,सावित्रीबाई फुले महिला महाविद्यालय,वाशिम

अध्यक्ष – ठाकरे मॅडम

दुपारी ३.३० ते ४ – चहा

दुपारी ४ ते ५ वा. – समारोप व प्रमाणपत्राचे वाटप

अध्यक्ष – प्राचार्य.डॉ.एन.एस.ठाकरे

प्रमुख उपस्थिती – श्री.महादेवरावजी ठाकरे

(सचिव,ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था मानोरा)

श्री रा.रा.

स्वाती प्रिंटर्स,मानोरा

❀ निमंत्रण पत्रिका ❀

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ,अमरावती

प्रौढ व निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा अंतर्गत

मातोश्री सुभद्राबाई पाटील कला,विज्ञान व कै.पांडूरंगजी

ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय, मानोरा जि.वाशिम

यांच्या वतीने आयोजीत

* एक दिवसीय कार्यशाळा *

विषय : कुपोषण सर्वेक्षण जागृती व उपाय

दिनांक – ३ मार्च २०१७

श्री/श्रीमती ______________

सस्नेह नमस्कार

कळविण्यात अत्यंत आनंद होतो की, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती प्रौढ व निरंतर सेवा विभाग अंतर्गत आमच्या महाविद्यालाच्या वतीने

कुपोषण सर्वेक्षण जागृती व उपाय

या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात येत आहे.

तरी आपली उपस्थिती प्रार्थनिय आहे.

*विनीत *

प्राचार्य
डॉ.एन.एस.ठाकरे
गा.सु.पा.महाविद्यालय मानोरा

समन्वयक
प्रा.कु.आर.ए.नक्षिणे

कार्यक्रमावली

दि. ३ मार्च २०१७ सकाळी १०.३० ते ११.३० वा.

* कार्यशाळेचे उद्घाटन *

अध्यक्ष – श्री अरविंदभाऊ इंगोले
(अध्यक्ष,ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था मानोरा)

उद्घाटक – डॉ.श्रीकांत पाटील
(संचालक, प्रौढ, निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग)
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती

– प्रमुख उपस्थिती –

प्राचार्य, डॉ.एन.एस.ठाकरे

श्री इंगोले साहेब (बालविकास प्रकल्प अधिकारी मानोरा)

* प्रथम सत्र *

दुपारी १२.०० ते १.३० वा. व्याख्यान

विषय – कुपोषण एक सामाजिक समस्या

व्याख्याते – सौ.कांबळे मॅडम (मुख्य सेविका,मानोरा)

अध्यक्ष – सौ.काळे मॅडम (मुख्य सेविका,मानोरा)

दुपारी १.३० ते २ – नाश्ता

अहवाल

प्रती,
मा. संयोजक
प्रौढ निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती.

विषय :- कुपोषण सर्वेक्षण जागृती व उपाय एक दिवसीय कार्यशाळेचा अहवाल स्वीकारणे बाबत.

महोदय,

वरील विषयाच्या अनुषंगाने आपणास सविनय विनंती की, आमच्या महाविद्यालयामध्ये प्रौढ व निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग व मा.सु.पा. कला, विज्ञान व कै. पा. ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय मानोरा जि. वाशिम. यांच्या संयुक्त विधमाने कुपोषण सर्वेक्षन जागृती व उपाय एक दिवसीय कार्यशाळा दि. ३ मार्च २०१७ ला आयोजीत करण्यात आली होती. त्याचा अहवाल खालील प्रमाणे देण्यात येत आहोत.

१ दि. ३ मार्च २०१७ ला सकाळी ११.०० वाजता महाविद्यालयाच्या सभागृहामध्ये उद्घाटन सोहळा पार पडला या कार्यशाळेचे उद्घाटनाचे अध्यक्ष म्हणुन श्री. अरविंद भाउ इंगोले. (अध्यक्ष ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था मानोरा) हे होते. तर उद्घाटक डॉ. श्रीकांत पाटील , संचालक प्रौढ निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती हे होते. तर प्रमुख उपस्थीती मध्ये प्राचार्य डॉ. एन एस. ठाकरे मा. सु. पा. कला ,विज्ञान व कै. पा. ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय मानोरा व श्री. इंगोले साहेब, बाल विकास प्रकल्प अधिकारी , मानोरा हे होते.

२ आपल्या अध्यक्षीय भाषणात श्री अरविंदभाउ इंगोले यांनी अंगनवाडी सेवीका कमी मानधनात चांगले काम करीत असतात. प्रत्येक गावातील कुपोषन कमी करण्यासाठी व कुपोषीत बालक निर्माण होउ नये म्हणुन स्तनदा माता यांनी पौष्टीक व चांगला आहार घ्यावा त्यांच्या आहारासाठी काही मदत देण्यास तयार आहोत. अशी घोषणा संस्थेच्या अध्यक्षांनी केले.

त्याच बरोबर डॉ. श्रीकांत पाटील संचालक प्रौढ व निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ अमरावती यांनी आपल्या उद्घाटन पर भाषनात अंगनवाडी सेवीकांसाठी व महाविद्यालयीन विद्यार्थीनसाठी अमरावती विद्यापीठात वेगवेगळ्या विषयावर कोर्सेस पुर्ण सुरु असल्याची माहीती उपस्थीतांना दिली. ज्या मुळे आपल्या कुटुंबांना आर्थीक साहय मिळेल. व कुटुंबाचा आर्थीक दर्जा सुधारेल. त्याच प्रमाणे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एन. एस. ठाकरे यांनी प्रमुख पाहुने म्हणुन आपले मनोगत व्यक्त केले मानोरा तालुक्यातील कुपोषन कमी करण्यासाठी कमित कमी पैशात जास्तीत जास्त पौष्टीक पदार्थ कसे मिळेल (Low Cost & High Nutritive) याकडे मातांनी लक्ष दयावे जनेकरुन कुपोषीत बालक निर्मान होनार नाही. व सुदृढ बालकाचा जन्म होईल त्याच प्रमाणे बालविकास प्रकल्प अधिकारी यांनी सुध्दा आपले मनोगत व्यक्त केले.

या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक गृहअर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. आर. ए. नक्षिने यांनी केले. प्रास्ताविकात गृहअर्थशासत्र विभाग नेहमी अंगनवाडीमध्ये पोषन आहार सप्ताह साजरा करीत असते. पोषन आहार जागृती व्दारे गर्भवती स्त्रीया, स्तनदा माता यांनी पोष्टीक आहाराची माहीती देत असुन धरगुती पदार्थातुन पौष्टीक आहार कसा मिळेल याची माहीती देत असुन. जनेकरुन कुपोषीत माता व मुल निर्माण होतु शकणार नाही.

या कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. डॉ. जे.एन. कांबळे यांनी केले या कार्यक्रमासाठी अंगनवाडी सेवीका महाविद्यालयातील विद्यार्थीनी २०५ उपस्थीत होत्या व आभार प्रा. एम. पी. ठाकरे यांनी मानले.

प्रथम सत्र :- प्रथम सत्राला ठीक १२.०० वाजता सुरवात झाली. प्रथम सत्रामध्ये सौ. कांबळे मॅडम मुख्य सेविका , मानोरा यांनी कुपोषन एक सामाजीक समस्या या विषयावर व्याख्यान दिले. कुपोषनामुळे सामाजीक स्वास्थ्यावर परीणाम होतो. माता जर कुपोषित असेल तर होनारे बालक सुध्दा कुपोषित होईल – व त्याचा शारीरीक विकास होनार नाही व त्याचे स्वास्थ ही चांगले राहनार नाही. व सदृढ बालक निर्माण होण्यास कुपोषन कमी करावे लागेल असे त्यांनी आपल्या व्याख्यानात सांगीतले. प्रथम सत्राचे अध्यक्ष सौ. काळे मॅडम यांनी सुध्दा अध्यक्षीय भाषनात कुपोषनावर आपले मत व्यक्त केले.

त्या नंतर दुपारी १.३० ते २.०० नाश्ता व चहा उपस्थीतांना देण्यात आला.

व्दितीय सत्र:- व्दितीय सत्र दुपारी २.०० वाजता सुरु झाले. व्दितीय सत्राच्या व्याख्यात्या डॉ. लीना चितलांगे प्राचार्य, सावित्रीबाई फुले महीला महाविद्यालय वाशिम हया होत्या. त्यांनी कुपोषण व आहार उपचार यावर मार्गदर्शन केले कुपोषन झाल्यावर कशाप्रकारचा आहार घ्यावा व त्यावर उपचार कशाप्रकारे करायचा याचे विस्तृत मार्गदर्शन Power Point व्दारे उपस्थीतांना दिले. उपचाराबाबत प्रश्नोत्तरा व्दारे माहीती दीली

दुस-या सत्राच्या अध्यक्ष ठाकरे मॅडम हया होत्या. त्यांनी सुध्दा आहार उपचार यावर विस्तृत मार्गदर्शन केले.

त्या नंतर ३.३० ते ४ या वेळेत चहा देण्यात आला.

समारोप :- समारोपीय कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. एन. एस. ठाकरे होते. तर प्रमुख उपस्थिती मध्ये श्री महादेवराव ठाकरे (सचिव ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था मानोरा) व लीना चितलांगे हया होत्या त्या नंतर प्रमाण पत्राचे वाटप करण्यात आले. शेवटी राष्ट्रगिताने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

Principal
M.S. ... & K.P.T. Comm,
... Manora Dist. Washim

ज्ञानोपासक शिक्षण प्रसारक संस्था मानोरा र.नं.एफ १३१३ द्वारा संचालीत

मातोश्री सुभद्राबाई पाटील कला,विज्ञान व कै.पांडूरंगजी ठाकरे वाणिज्य महाविद्यालय,मानोरा.जि.वाशिम.

दूरध्वनी क्रमांक:- ०७२५३-२६३२२७ | email id.mspkpt@reddifmail.com | इन्डेक्स नंबर १००६००३.

श्री. अरविंद देवमनजी इंगोले, अध्यक्ष | डॉ.एन.एल.ठाकरे, प्राचार्य | श्री.महादेवराव ज. ठाकरे, सचिव

जा.क्र. ७८ - २०५७ /२०१७
दि - ३१/३/२०१७

प्रति,
मा.संचालक
प्रौढ व निरंतर शिक्षण आणि विस्तार सेवा विभाग,
संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ,अमरावती.

विषय :- कुपोषण,सर्वेक्षण जागृती व उपाय यावर घेतलेल्या कार्यशाळेचा अहवाल व हिशेब सादर करणे बाबत.

मा.महोदय,

वरिल विषयास अनुसरून विनंती की,आमचे मा.सु.पा.कला,विज्ञान व कै.पां.ठा.वाणिज्य महाविद्यालय,मानोरा येथे दिनांक ०३ मार्च २०१७ ला कुपोषण,सर्वेक्षण जागृती व उपाय या विषयावर एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सादर कार्यशाळेचा सविस्तर अहवाल व कार्यशाळेवर झालेल्या खर्चाचा हिशेब आपणाकडे सादर करीत आहो.कृपया सदर अहवाल व हिशेब स्विकारावा हिच विनंती.

सोबत,

१) अहवाल
२) निर्गजण पत्रीका
३) प्रमाणपत्र
४) छायाचित्र
५) वृत्तपत्र कात्रण
६) हिशेब (माणकासह)
७) उपस्थित यादी

Principal
M.S.P. Arts, ... P.T. Comm College, Manora Dist. Washim

O/C
Received
31.3.17